

Տ Ե Ր Ո Ւ Ն Ա Կ Ա Ն, Ա Ղ Օ Թ Ք Ը

Ք Ր Ի Ս Տ Ո Ս Ի Զ Ա Ր Զ Ա Ր Ա Ն Ա Ց Մ Է Զ (*)

Քրիստոսի թագաւոր հռչակուիլը. —

Յիսուս ծնած էր թագաւոր ըլլալու և երկնքի թագաւորութիւնը հիմնելու, ինչպէս Աւետման տան Գաբրիէլ հրեշտակապետը ըսած էր Ս. Կոյսին. «Տէր Աստուած պիտի տայ Անոր իր հօր՝ Դաւթի աթոռը, և Յակոբի տան վրայ յաւիտեան պիտի թագաւորէ, և Անոր թագաւորութիւնը վերջ պիտի չունենայ» (Ղկա. Ա. 32-33): Իսկ Մատթէոս Աւետարանիչ, Յիսուսի ծննդեան դէպքը պատմած տան, կը յայտնէ Քրիստոսի թագաւոր ըլլալը՝ մոգերու բերնով. «Ո՛ր է որ ծնու չըրեաներուն թագաւորը» (Մատթ. Բ. 2):

Երեք տարիներ շարունակ քարոզեց այս թագաւորութեան մասին և ուխտ ալ կնքեց վերջին Ընթրիքի տանն. վերջապէս, պէտք էր հռչակուէր և յայտարարուէր իբրեւ թագաւոր: Այդ ալ եղաւ իսկապէս կուռուկալ Պիղատոսի առջև. Պիղատոս չրէից ամբաստանութեան վրայ հարցուց Յիսուսի. «Դո՞ւն ես չրէից թագաւորը»:

«Իմ թագաւորութիւնս այս ուշխարհէն չէ. ապա թէ ո՛չ՝ իմ սպասաւորներս կը կուռէին, որպէսզի չրէից ձեռքը չը մատնուիմ: Ես այս բանին համար ծնած եմ, և առոր համար աշխարհ եկած եմ, որպէսզի ճշմարտութեան համար վկայեմ» (Յովհ. ԺԸ. 33-37):

Ինչպէս կը տեսնենք, եկած էր պահը որ մեր պաշտելի Տէրը ինքզինքը թագաւոր հռչակէր՝ որպէսզի նոյն տան իր քարոզած երկնքի թագաւորութիւնն ալ հիմնէր:

Ուրեմն, Յիսուս իբրեւ թագաւոր հռչակուելէ ետք, պէտք էր թագադրուէր նաեւ: Այսպէս, նստ իբրեւ թագաւոր իրեն

տունին թագի փոխան՝ փռչէ պսակ մը (Մատթ. ԻԷ. 29, Մրկ. ԺԵ. 17, Յովհ. ԺԹ. 2, 3): Միտանի հանգերձ ունեցաւ Դաւաղանի տեղ՝ եղէգ տրուեցաւ անոր: Փառաւորութեան զկեցցէ՞ի տեղ՝ զխաչը հանէ զայն, խաչը հանէ զայն: Զիով և թափօրով երթալու տեղ՝ խաչի ճանապարհ ունեցաւ, ի տես ժողովուրդին՝ խաչին վրայ բարձրացաւ: Իբրեւ հրովարտակ՝ ունեցաւ ՅԻՍՈՒՍ ՆԱԶՈՎՐԵՑԻ ԹԱԴԱՒՈՐ չրէից (Յովհ. ԺԹ. 19):

Քրիստոս իբրեւ թագաւոր՝ պէտք էր մեռնէր, փոստեցու որ իրեն համար մահը ոչ մէկ արժէք ունէր: Ապացոյց՝ իր հրաշափառ Յարութիւնը, որով պիտի թագաւորէր յաւիտեան: «Անոր թագաւորութիւնը վերջ պիտի չունենար» (Ղկա. Ա. 33): Անոր համար է որ Քրիստոս իր քարոզներու ընթացքին յաճախ կը նոխաւայնէր իր խաչելութեամբ մահը: Սակայն, անմիջապէս ետք կը շնչէր թէ երրորդ օրը Յարութիւն պիտի առնէր (Մատթ. ԺԶ. 21, ԺԷ. 32, Ի. 17, Մրկ. Ը. 31, Թ. 10, Ժ. 33, Ղկա. Թ. 22, ԺԸ. 31, ԻԴ. 6, 7, Յովհ. Գ. 14, Ը. 28, ԺԲ. 24-25, 33, Էսայի), որ կը նշանակէ թէ ճիշդ է որ Ան պէտք է մեռնէր, բայց ոչ ժողովուրդին հուսկցած իմաստով՝ վերջ տալու համար իր կեանքին, այլ ընդհակառակը, երրորդ օրը Յարութիւն առնելու համար, որպէսզի իր հիմնած թագաւորութիւնը ըլլար անհաղթական և անվախճան:

Իբրեւ անմահ թագաւոր՝ պէտք էր մեռնէր նաեւ, որպէսզի արդիւնաւոր ըլլար այս թագաւորութիւնը, ինչպէս որ ցորենին հատիկը մեռնելէ (ընդհողուելէ) ետք միայն շատ արդիւնք պիտի բերէր (Յովհ. ԺԲ. 24):

Այսպէս, յաւիտեանակա թագաւորութեան մասանգորդներուն համար ալ մահը

(*) Շարունակուած Ս օմի Նախորդ՝ Նոյեմբեր-Դեկտեմբեր 1980 թիւէն:

բնոււ արժէք չի ներկայացնէր: Այս գաղափարէն ներշնչուած, եղիշէ պատմիչ ունի պատմական դարձած առ խօսքը. «Մահ ոչ գիտակցուած՝ մահ է, մահ գիտակցուած՝ անմահութիւն»:

Անուատիկ Գրիստոսի հիմնած թագաւորութիւնը, որ աշխարհիկ հասկացողութեամբ խաշին վրայ կը վերջնաւոր, իսկ աստուածարանական հասկացողութեամբ՝ Յարութեան արշալոյսով կը պսակուէր և յաւիտենականութեան կը բանար իր ճառագայթները: Աշխարհիկ իմաստով պարզապէս յիշարութիւն է, բայց մեզի՝ Աստուծոյ զօրութիւնն է (Ա. Կորն. Ա. 18), և աշխարհի բոլոր գիտութիւնները կը գերազանցէ (Եփես. Գ. 19):

Գրիստոսի հիմնած այս թագաւորութեան Տրամն (Drame) է որ կը կատարենք արքայալոյսիկ ձեռով Ս. Պատարագի արարողութեամբ, և այդ թագաւորութեան ուխտը կը կնքենք Քրիստոսով:

Ելիցից կամբ Բո, որպէս յերկինս եւ յերկրի

Գրիստոս աշխարհ եկած էր իր Հօր կամքը կատարելու, որ մարդոց փրկութեան համար էր: Արդէն Գրիստոսի ամբողջ կեանքը Հօր Աստուծոյ կամքին կատարումն իսկ էր: Գրիստոս անշուք մասերի իր ծնունդէն մինչև երեսուն տարեկան հասակը, Մովսիսական ամբողջ օրէնքը կատարած էր պարզ, խոնարհ և քննադատացեալ Հրեայի մը նման (Գաղա. Գ. 4-5):

Մկրտութեան պահուն, Յովնանէս Մկրտիչ՝ այլալայած Գրիստոսի խոնարհութենէն, կ'ըսէ Անոր. «Ինծի պէտք է որ քիզմէ մկրտուիմ, Դուռն ինձի՞ կու գտաւ: Երեսուն կը պատասխանէ. «Թող տուր որ բոլոր արդարութիւնը կատարենք» (Մատթ. Գ. 14-15): Իսկ քարոզութեան շրջանին, Յիսուս նախ կը կատարէր իր Հօր կամքը և ապա կը սորվեցնէր իր հետեւորդներուն (Յովն. Գ. 34, Ե. 30, Զ. 39, Է. 17, Թ. 31, Էսայի), և կ'ըսէր. «Ես միշտ Հօր հաճելի եղած բաները կ'ընեմ» (Յովն. Ը. 21): Վերջապէս, Գիթեմանիի պարտէզին մէջ, արցունքով աղօթք և աղաչանք մատուցանելով իր Հօրը՝ կ'ըսէր. «Աբբա Հայր, ամէն բան հնարաւոր

է քեզի, եթէ ուզես, այս բաժակը (չարարանքի և խաչելութեան) ինձմէ անցուր. բայց ոչ թէ իմ կամքս՝ այլ Դու կամքդ թող ըլլայ» (Մատթ. ԻԶ. 39, Մրկ. ԺԴ. 36, Դկա. ԻԲ. 42):

«Եւ երկինքէն հրեշտակ մը երեսուրով՝ կը զօրացնէր զԱյն» (Դկա. ԻԲ. 43): Որովհետեւ Երկնաւոր Հօր կամքն էր, որ Գրիստոս Երբեք չարարուէր, խաչուէր և երբորդ օրն ալ Յարութիւն առնէր, որ. պէսզի բոլոր աշխարհի մարդկութեան փրկութեան պատճառ ըլլար (Եբր. Ե. 9, Դկա. ԻԳ. 47):

Ձեռք մեր հսկապագոյի օտը մեզ այսօր

Այս խնդրուածքով մինք Աստուծմէ կը հայցենք մեզի պարգեհիլ նախ մեր մարմնաւոր կերակուրը, և ապա արժանի ըլլալ մեր հոգեւոր կերակուրին, կենաց հացին, որ է Սուրբ Հաղորդութիւնը:

Գրիստոս իր վարդապետութեան մէջ ժիշտ շնչած էր կենաց հացին կարեւորութիւնն ու անհրաժեշտութիւնը մեր հոգեւոր կեանքին համար: Իր կատարած հացերու հրաշքէն ետքը, իր հացէն կերած և գուհացած ամբոխին ըսած էր. «Դիտէ՛ք և զործեցէ՛ք ոչ թէ կորստական կերակուրին համար. այլ այն կերակուրին համար, որ յաւիտենական կեանքի մէջ կը մնայ» (Յովն. Զ. 27):

Արդարեւ, Գրիստոս աշխարհ եկած էր այս հոգեւոր կերակուրը ըլլալու հաւատացեալներու փրկութեան համար (Մատթ. ԻԶ. 26-28):

Եկած էր ժամը, որ Գրիստոս խաշին վրայ պատարագուելով՝ բաշխուէր իր մարմնով և արիւնով բոլոր հաւատացեալ քրիստոնեաներուն, որպէսզի իր մարմինը ըլլար ճշմարիտ կերակուր և իր արիւնը՝ ճշմարիտ ըմպելիք (Յովն. Զ. 56):

Եւ բոլ մեզ զպարսիս մեր, որպէս եւ մեզ քոլովմ մերոց պարսապանայ

Երեսուն իր աշակերաններուն սորվեցուցած էր, թէ պէտք է ներել թշնամիներուն, և սիրել, օրհնել զանոնք, և աղօթք ընել անոնց համար՝ «որ ձեզ կը չարարեն ու կը հալածեն, որպէսզի ձեր Երկնաւոր Հօր օրդինները ըլլաք» (Մատթ. Ե. 44):

